

ಅರಿಶಿಣ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಮಾಡಿ ಕಬಳಿಸುವ ಕೀಡೆ

ಜಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಜಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ
ಕೃಷಿ ಕೀಟ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೫
(☎: ೮೮೬೧೦೭೭೧೬೧)

ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆ ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬೆಳೆಗೆ 'ಎಲೆ ಸುರುಳಿ' ಹುಳು ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು ಬೆಳೆಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹುಳದ ಇರುವಿಕೆ, ಜೀವನಚಕ್ರ ಹಾಗೂ ಬಾಧೆಯನ್ನು ದಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.....

ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಕೀಡೆಯ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಖ್ಯಾತ ಕೀಟ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಎಂಬುವರು ೧೯೦೯ ರಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರ ಬಾಧೆ ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಯುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ತೀವ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು. ಈ ಕೀಡೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ಉಡಾಸ್ಟೆಸ್ ಫೋಲಿಸ್. ಇದು ಲೆಪಿಡಾಪ್ಟೆರ ಗಣ ಮತ್ತು ಹೆಸ್ಪಿರಿಡೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಿಂದ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದವರೆಗೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಚೈನಾ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್, ಮಲೇಷಿಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ, ಸುಂಬಾಮ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೀಡೆಯ ಬಾಧೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಂತರ ಪೂರ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಿಶಿಣ ಮತ್ತು ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು

ಸಾಮಾನ್ಯ. ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನಲ್ಲದೇ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಔಡಲ, ಪೇರಲ, ಕೊಕೊ, ಪೀಚ್, ಪಿಯರ್, ಅವಕಾಡೊ, ಹಲಸು, ಮಾವು, ಅರಣ್ಯ ಲಿಲಿ, ಆರೋ ರೂಟ್, ಎಲಕ್ಕಿ, ಹುಲ್ಲು ಇವುಗಳ ಮೇಲೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ೨೦೦೬ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಡೆಯ ಬಾಧೆ ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೀಡೆ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಡು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅರಿಶಿಣ ಎಲೆಗಳ ದಂಡೆಯನ್ನು ಅದು ಸ್ರವಿಸುವ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ಅಂಟಿಸಿ, ಸುರುಳಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ದಂಡೆಯಿಂದ ಎಲೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಎಲೆಗೆ ಸುರುಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲೆ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅದು ಎಲೆಯ ಮಧ್ಯ ನರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತಿಂದು ಮುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಡೆಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕತ್ತರಿಯಿಂದ ಎಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ತೀವ್ರ

ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಅರಿಶಿನ ಸಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ನರ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೧೨ ರಿಂದ ೨೧ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಎಲೆ ತಿಂದು ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಈ ಕೀಡೆ ಸುಮಾರು ೩೬ ಮಿ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ತವಿಸುವ ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ತೆಳುವಾದ ಕವಚ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಒಳಗಡೆ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ರಿಂದ ೭ ದಿವಸ ಇದ್ದು ನಂತರ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋದ ಈ ಕೀಡೆ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆ ಹೂವಿನ ಮಕರಂದವನ್ನು ಹೀರಿ, ಸೇವಿಸಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಬದುಕುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾತರ ಕಂಟಿ ಹೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಚಿಟ್ಟೆ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಲೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ೨ ರಿಂದ ೩ ರಂತೆ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಚಪ್ಪಟೆ ಆಕಾರದ ಸಣ್ಣ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಇಟ್ಟ ತತ್ತಿಗಳು ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೂ ತತ್ತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಮಳೆ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಒಡೆದು ಮರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ತತ್ತಿಗಳು ಕೇವಲ ೩ ರಿಂದ ೪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮರಿಯಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ಚಿಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೪ ರಿಂದ ೪.೮ ಸೆಂ.ಮೀ. ದಷ್ಟು ಅಗಲ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಎರಡು ಜೊತೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಿಂಬದಿ ಪ್ರತಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂಬದಿ ಪ್ರತಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಬಿಳಿ ಮಚ್ಚೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ನೆರಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಗಿಡಗಂಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಕುಳಿತಾಗ ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟದಾಯಕ. ನೀರನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದರಿಂದ ನೀರಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಚಿಟ್ಟೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮುಂಜಾನೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೧೨.೩೦ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಾರಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ನೋಡಲು ಚಿಟ್ಟೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿರೋಮಿಯ, ಅಪಾಂಟಲಿಸ್, ಸಿಂಪಿಯಿಸಿಸ್, ಬ್ರಾಕಿಮೆರಿಯ ಎಂಬ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವರು. ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೬ ರಷ್ಟು ಈ ಕೀಡೆಗಳು ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಕೊನಿಡ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಕೀಡೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೦-೩೫ ರಷ್ಟು ಈ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳು ಕೀಡೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಹೊರಬಂದು ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಶಗಳಾಗಿ ನಂತರ ಪ್ರೌಢ ಬ್ರಾಕೊನಿಡ್ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಈ ಕೀಡೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬಾರದು. ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳು ಕಂಡು ಬರದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೀಡೆಯ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು ಶೇ. ೦.೧೦ ಕಾರ್ಬಾರಿಲ್ ಅಥವಾ ಶೇ. ೦.೦೫ ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ ಅಥವಾ ಶೇ. ೨.೫ ರ ಫಾಸ್ಪೊಮಿಡಾನ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
